

Міністерство освіти і науки України
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОЛОГО-НАТУРАЛІСТИЧНИЙ ЦЕНТР
Кафедра методики позакласної та позашкільної роботи

Тема курсової роботи:
«Розвиток творчого потенціалу вихованців засобами гуртка в
закладі позашкільної освіти»

Виконала: Півовар Лариса Сергіївна,
методист комунальної установи
«Гадяцький Будинок дитячої та юнацької
творчості» Гадяцької міської ради

ПЛАН

I. Вступ. Творчий потенціал особистості. Суть поняття.

II. Основна частина.

1. Комунальна установа «Гадяцький Будинок дитячої та юнацької творчості» Гадяцької міської ради. Діяльність, завдання, перспективи.
2. Шляхи розвитку творчого потенціалу дитини засобами гуртків різних напрямів роботи.
3. Від творчого педагога – до творчого вихованця.

III. Висновки.

ВСТУП

Кожна людина приходить у цей світ унікальною, неповторною особистістю, котра обдарована від народження здібностями, певними схильностями до якихось видів діяльності та талантами. Частина якостей, які обумовлюють її потенціал, формується генетично, частина – в період дитячого розвитку, а інша складова з'являється в різні періоди життєдіяльності.

Так, генетично закладається пам'ять людини, гострота мислення (залежно від умов як дитячого так і подальшого розвитку може або розвиватися, або притуплятися), фізичні дані і темперамент. Таким чином умови розвитку творчого потенціалу особистості закладаються ще з дитячих років, коли спостерігається формування головних рис характеру людини та її психологічні особливості, які і визначають розвиток у майбутньому. Проте під впливом життєвих умов певні якості та психологічні особливості посилюються або послаблюються, змінюються в кращу або гіршу сторону. Тому так важливо створити дитині на ранньому етапі розвитку всі умови для всестороннього розвитку задатків, дарованих їй природою. І тут величезна відповідальність лежить на батьках та працівниках закладів дошкільної освіти. Адже саме вони вперше звертають увагу на неординарність дитини, її

уподобання та схильність до декламації, співу, малювання, танцю, конструювання....

Значну роль у розвитку творчого потенціалу відіграють заклади позашкільної освіти, які покликані надавати дітям і юнацтву нові знання, формувати уміння та навички за інтересами, забезпечувати потреби особистості у творчій самореалізації, організації її змістовного дозвілля відповідно до здібностей, обдарувань у галузі науки, техніки, мистецтва тощо... Сьогодні позашкільна освіта дає дитині додаткові можливості інтелектуального, духовного й фізичного розвитку, сприяє актуалізації творчих та освітніх потреб у позаурочний час. Єдиною умовою для розширення світогляду школярів, для самостійного творчого пошуку, для поглиблення емоційного сприйняття сучасного життя є наявність вільного часу у дітей при перевантаженні їх в школі.

На даний час створена широка мережа закладів позашкільної освіти, яка дає змогу дітям задовольняти потреби в додатковій освіті. До цієї мережі входять Будинки та Палаці культури, Палаці дитячої та юнацької творчості, центри наукової творчості, центри туризму та краєзнавства, центри естетичного виховання, станції та клуби юних натуралістів, Малі академії наук... Широко практикуються заняття гуртків в мистецьких закладах, підпорядкованих відділам культури, спортивних секціях, які забезпечують право дітей на позашкільну освіту в державних та комерційних установах.

У ряді досліджень доведено, що у позашкільних закладах створені найбільш сприятливі умови щодо розвитку творчого потенціалу особистості, її задатків та здібностей. Зокрема, як зазначає Т. Сущенко, виховний потенціал позашкільного закладу зумовлений такими факторами і обставинами:

- особливі відносини, які найкращим чином залучають кожну дитину до активної перетворюючої діяльності;
- гарантія і забезпечення можливості практичного здійснення розвитку творчих інтересів і здібностей;

- вільний вибір будь-якого виду діяльності;
- наявність технологій виховання всебічно розвиненої гармонійної особистості;
- створення такого типу відносин, за якими сама особистість прагне максимальної реалізації сил і здібностей.

Не дивно, що позашкільні заклади мають попит у сучасному соціумі, оскільки наше суспільство зацікавлене в тому, щоб майбутні громадяни були мобільними, різнобічно розвинутими, конкурентоспроможними на ринку праці, здатними самостійно вирішувати проблеми та приймати рішення, гнучко адаптуватися до умов життя, що стрімко змінюється. Таким чином, проблема розвитку творчого потенціалу особистості є актуальною для дитини, батьків, педагога, суспільства.

ОСНОВНА ЧАСТИНА

А тепер розглянемо питання розвитку творчого потенціалу особистості у комунальній установі «Гадяцький Будинок дитячої та юнацької творчості» Гадяцької міської ради, що здійснює свою діяльність на Полтавщині. До 2020/2021 навчального року це був потужний комплексний заклад, який надавав позашкільну освіту за 7 напрямками роботи: художньо-естетичний, еколого-натуралістичний, науково-технічний, військово-патріотичний, туристсько-краєзнавчий, фізкультурно-спортивний, оздоровчий. Діяли 52 гуртки, 81 – навчальна група, де навчалися 1100-1200 дітей (з них більша частина вихованців – у сільській місцевості). Фінансування гуртків здійснювалося за кошти міського відділу освіти та субвенції 20 сільських рад району. На даний момент в зв'язку із децентралізацією Гадяцький БДЮТ було виведено із числа закладів спільного користування територіальних громад і він обслуговує лише дітей Гадяцької територіальної громади. Тобто, автоматично дітей сільської місцевості було позбавлено можливості отримувати якісну позашкільну освіту. На даний момент у закладі згідно навчального плану є 25 гуртків (43 навчальні групи, проте із-за нестачі

фінансування 12 навчальних груп із них є вакантними, що значно впливає на кількість дітей, котрі отримують позашкільну освіту у територіальній громаді). Така реальна картина діяльності конкретного закладу позашкільної освіти в нових умовах децентралізації.

Проте, на даний момент комунальна установа «Гадяцький Будинок дитячої та юнацької творчості» Гадяцької міської ради - сучасний комплексний, позашкільний навчальний заклад; центр позашкільної роботи з дітьми та учнівською молоддю Гадяцької територіальної громади. Діяльність колективу Гадяцького БДЮТу спрямована на надання безкоштовної позашкільної освіти всім бажаючим, що сприяє її доступності широкому загалу дітей та виконання завдань, що стоять перед позашкільцями: реалізація права дітей на здобуття якісної позашкільної освіти відповідно до їхніх запитів, здібностей, обдарувань та інтересів; розвиток творчого потенціалу вихованців; соціалізація особистості у позашкільному освітньому просторі; забезпечення кожній дитині умов для вільного вибору видів і форм діяльності; духовного, інтелектуального і фізичного розвитку; формування моральних устоїв, від яких залежить подальший розвиток особистості. У своїй діяльності БДЮТ керується Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про позашкільну освіту», іншими законодавчими актами України, наказами Міністерства освіти і науки України, Департаменту освіти і науки Полтавської обласної військової адміністрації, відділу освіти, молоді та спорту Гадяцької міської ради, Положенням «Про позашкільний навчальний заклад» і власним Статутом.

Головними завданнями Гадяцького районного Будинку дитячої та юнацької творчості є:

- реалізація державної політики в галузі позашкільної освіти;
- розвиток творчих здібностей та обдарувань вихованців, задоволення їх інтересів, духовних запитів і потреб, задіяність вільного часу дітей до корисної праці;
- виховання гідних громадян держави;

- формування соціально-громадського досвіду, соціологізація особистості;
- виховання поваги до Конституції України, прав і свобод громадян, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за власні дії;
- виховання патріотизму, любові до України, поваги до народних звичаїв, традицій, національних цінностей українського народу;
- задоволення потреб у професійному самовизначенні;
- виховання у підростаючого покоління шанобливого ставлення до родини та людей похилого віку;
- створення умов для творчого, інтелектуального, духовного і фізичного розвитку підростаючого покоління;
- формування у вихованців свідомого і відповідального ставлення до власного здоров'я, здоров'я оточуючих та навичок безпечної поведінки;
- задоволення освітньо-культурних потреб вихованців у професійному самовизначенні і творчій самореалізації;
- пошук, розвиток і підтримка здібних, обдарованих і талановитих дітей;
- організація дозвілля вихованців, пошук його нових форм;
- профілактика бездоглядності, правопорушень;
- формування здорового способу життя вихованців, навчально-тренувальна та спортивна робота;
- здійснення інформаційно-методичної та інформаційно-масової роботи.

Діяльність комунальної установи «Гадяцький Будинок дитячої та юнацької творчості» Гадяцької міської ради здійснюється на принципах доступності, добровільності, демократизму, гуманізму незалежно від політичних, громадських та релігійних об'єднань; взаємозв'язку розумового, морального, фізичного та естетичного виховання; рівності умов кожного вихованця для повної реалізації їх творчого потенціалу.

Вік вихованців згідно Статуту БДЮТу – від 5 до 18 років. 80% вихованців – діти 1-7 класів. Саме молодший та середній шкільний вік - це сприятливий період для розвитку творчих здібностей дитини, її образного мислення, емоційного сприйняття дійсності та активного ставлення до неї.

То ж виявлення і підтримка в дітей інтересу до будь-якого виду творчості, прагнення до професійного зростання є найважливішими проблемами у роботі нашого закладу. Цьому сприяє і специфіка позашкільної педагогіки із її гнучкістю освітнього процесу. А тепер коротко проаналізуємо діяльність різних напрямів діяльності закладу.

Художньо-естетичний напрям

(11 гуртків - 23 групи (з них 9 вакантних), 194 вихованці)

забезпечує розвиток творчих здібностей, обдарувань та здобуття вихованцями практичних навичок, оволодіння знаннями в сфері вітчизняної і світової культури та мистецтва.

«М'яка іграшка», «Ліплення», «Народний умілець», «Декоративно-прикладне мистецтво», «Сувенір», «Бісероплетіння» - гуртки художньо-естетичного напрямку, в яких отримують гідну позашкільну освіту вихованці закладу. Саме на цих гуртках діти знайомляться із історією, звичаями рідного краю, прилучаються до збереження родинних та відродження народних традицій, оволодівають різними техніками української вишивки, бісероплетіння, витинанки, писанкарства, декоративного розпису, в'язання гачком та спицями. Захоплення дітей викликає робота з торцювання, квілінг, виготовлення канзаші, м'якої іграшки, що сприяє розвитку художнього смаку, трудових та творчих навичок, вміння створювати затишок в оселі, облаштовувати побут за допомогою найпростіших речей, виплєканих власними руками. Нинішнього навчального року було перепрофільовано гурток «Рукоділья» у не менш цікавий гурток ліплення із різних матеріалів: пластиліну, солоного тіста, опішнянської глини, пап'є-маше та інших еластичних матеріалів. Вже традиційними для юних рукодільниць стали виставки-звіти роботи гуртківців та їх наставників, власні персональні, тематичні виставки до свят. Діти мають можливість не лише копіювати народні зразки, але й фантазувати, інтуїтивно вносити в кожний виріб власне бачення. Вихованці закладу є постійними учасниками та зачасти переможцями

виставок дитячої творчості різних рівнів. Шкода, що із-за нестачі фінансування діти не мають змоги відвідувати гуртки «Вокал», «Драматургія», «Хореографія» у нашому закладі, адже це – прилучення до сценічного мистецтва, що сприяє не лише опануванню певною сумою знань, а дає широкий простір для творчості дітей у різних напрямках мистецтва, задіяності вільного часу корисною працею; навчання вихованців засобами краси, розвиток сили, витривалості, позбавлення різного роду комплексів, поганих звичок. Щоправда, у нашому невеличкому містечку такі гуртки (студії) діють при будинку культури, у музичній школі, коледжі культури та мистецтв, проте всі вони діють за кошти батьків, а наш заклад надає позашкільну освіту безкоштовно.

Еколого-натуралістичний напрям

(2 гуртки - 3 групи (з них 2 вакантні), 15 вихованців)

Цей напрям роботи передбачає оволодіння вихованцями знаннями про навколишнє середовище, формування екологічної культури особистості, набуття знань і досвіду розв'язання екологічних проблем, залучення до практичної природоохоронної роботи, формування знань і навичок в галузях сільського господарства. У межах закладу цих гуртків зовсім небагато: 2 групи гуртка «Природа і фантазія» є вакантними, діє лише 1 група гуртка «Юні друзі природи», в якій навчаються 15 дітей, котрих об'єднує любов до всього живого, прагнення зберегти і захистити природу нашої Матері-Землі.

Робота, котрою зайняті юні екологи-натуралісти надзвичайно різнопланова, цікава і різноманітна. Так, основною метою гуртка «Юні друзі природи» є вивчення природи і ролі людини в ній. Вихованці гуртка спостерігають за сезонними змінами в природі, ведуть фенологічні спостереження, вивчають лікувальні властивості рослин, основи догляду за зеленими насадженнями. А ще - з захопленням створюють діти різноманітні композиції із сухоцвітів. Висушені квіти, листя, крупи, насіння, пір'я, пластилін, холодний фарфор - основа для створення власними руками речей і

картин, композицій, поробок. Діти на гуртку опанували вигонку тюльпанів, нарцисів, крокусів у зимово-весняний період. Екологічні ігри, малюнки на захист безпритульних тварин, тематичні свята, екскурсії в природу шляхами екологічної стежки міста - це маленькі підвалини для формування гармонійних відносин людини і природи, котрі закладає в дитячі душі керівник гуртка Ілляшенко Надія Іванівна. А ще – допомога зимуючим птахам, роз'яснювальна робота по збереженню первоцвітів, розчищення замулених джерел, екскурсії шляхами екологічної стежини рідного краю.... Це лише частка роботи, котру проводять природолюби Гадяцького БДЮТу, адже формування екологічної культури, екологічної свідомості дітей – це життєва потреба сьогодення. Особливо актуальною проблема екологічної освіти та виховання молодого покоління є для України, народ якої пережив глобальну катастрофу Чорнобиля, а територія країни з 1991 року офіційно визнана зоною екологічного лиха. Тому нашим дітям украй необхідні відчуття відповідальності за природу як національну і загальнолюдську цінність, основу життя на землі, господарські, гуманні принципи природокористування. Ми робимо все необхідне, щоб природа стала для дітей відкритою книгою, якою б вони уміли користуватися. Завершити нашу заочну екскурсію гуртками юних екологів хочу десь почутими рядками

Світ прекрасний навколо тебе –
Сонце ясне і синє небо,
Птахи і звірі, гори і ріки –
Нехай він буде таким навіки!
Нехай людина добро приносить,
Бо світ навколо любові просить!

Ось така коротка характеристика гуртка еколога-натуралістичного напрямку. А загалом - природоохоронні Всеукраїнські акції «Збережи ялинку» та «Новорічний подарунок», «Новорічний сувенір», Всеукраїнські Фестивалі Писанки ввійшли в життя вихованців всіх гуртків комунальної установи «Гадяцький Будинок дитячої та юнацької творчості» Гадяцької міської ради.

Їх роботи експонуються на обласному та всеукраїнському конкурсі-виставці декоративно-ужиткового та образотворчого мистецтва «Знай і люби свій край».

Технічна освіта засобами позашкільля
(11 гуртків – 16 груп, 210 вихованців)

Забезпечення набуття дітьми техніко-технологічних умінь та навичок, розширення наукового світогляду, підготовка до активної науково-дослідницької роботи, оволодіння сучасною технікою та технологіями є основними завданнями науково-технічних гуртків. За кількістю дітей цей напрям роботи займає перше місце у закладі. Проте навіть сам науково-технічний напрям має свої профілі (відділи), котрі відрізняються один від одного і завданнями, і формами роботи, і результативністю, навіть віком вихованців. Ази технічної грамоти діти мають можливість здобувати у початково-технічному відділі на гуртках «Умійко», «Початкове технічне моделювання», «Механічна іграшка», «Орігамі», «Паперопластика». Тут дуже важливо для керівника гуртка на початковому етапі дати початкові знання технічної грамоти, навчити користуватися інструментами, прилучити дітей не лише відтворити зразок, а придумати щось нове, дати поштовх до творчості. Основним матеріалом для роботи цього профілю є папір, дріт, пінопласт, відходи виробництва. Вік дітей – 5-8 років. На даних гуртках дуже важливою є позитивна мотивація, емоційний настрій. З часом гуртки характеризуються більшим проявом ініціативи, розробкою власноруч створених деталей, оздобленням робіт за власним задумом, а не за зразком. Поступово діти вчаться бачити недоліки в роботах та шляхи їх ліквідації, передавати не лише їхнє естетичне бачення іграшки, а й відображати її характер. Значна увага в цей час приділяється створенню композицій із виготовлених іграшок, складанню казок та розповідей зі створеними героями. Такі розповіді-казки не лише формують моральні цінності дітей, розкривають їхні думки, почуття, стосунки, а й виховують повагу до звичаїв та традицій українського народу,

прививають любов до рідного краю, бережливе ставлення до природи. Діти вчаться жити в колективі, пізнавати світ, осмислювати життя і власну роль в ньому.

Дещо інші завдання ставлять перед собою гуртки художньо-технічного профілю «Художнє випилювання», «Мереживо з дерева», «Зроби сам», «Моделювання іграшок-сувенірів». В основі роботи перших двох гуртків є випилювання лобзиком – один із поширених видів художньої обробки деревини. Це заняття розвиває творчість, акуратність, прививає трудові навички при обробці фанери, допомагає оволодіти різними інструментами. Систематичні заняття художнім випилюванням відкривають можливості для розвитку ініціативи, творчості, активізує думку. Спочатку діти навчаються випилювати фігурки улюблених героїв казок, мультфільмів, оздоблювати їх за зразком та власним бажанням, створювати композиції із виготовлених виробів, а лише згодом вправність та посидючість дають можливість мережити фанеру, вироби з якої милують око на виставках дитячої творчості різних рівнів. Гурток «Зроби сам» є ніби проміжним між технічною та художньою творчістю: тут і робота з дротом, шилом, ножицями, кутниками, шаблонами, трафаретами, виготовлення рухомих іграшок, тут і аплікація, квілінг, витинанка... Цікавим є новий для дітей гурток «Моделювання іграшок-сувенірів», на якому діти не лише створюють іграшку, а і прагнуть створювати власні моделі. Основним матеріалом на цьому гуртку є фетр різного кольору та різної товщини. Легкий у використанні та відносно недорогий матеріал для створення моделей нових сучасних іграшок.

Популярністю серед дітей середнього та старшого шкільного віку користується гурток «Картингіст». Керує гуртком Хорішко Олег Дмитрович, сумісник, людина залюблена в техніку, відзначається хистом до експериментів, пройшов шлях від вихованця гуртка при станції юних техніків до організатора дитячого колективу. В двох групах гуртка навчаються 30 дітей. До їх послуг - старенька та новопридбана техніка. В невеличкій майстерні є необхідна база, де гуртківці поповнюють свої знання з ремонту

картів. Звичайно, цей гурток поглинає значну частку коштів закладу, оскільки техніка потребує ремонту, модернізації, відповідності стандарту при участі у обласних та всеукраїнських змаганнях. Щорічно вихованці Олега Дмитровича показують гідні результати на рівні області, адже картинг – це не дитяча забава, і, навіть, не тільки спорт, це підготовчий клас школи автомобільної майстерності.

Звичайно, крім гурткових занять у закладі проводяться свята, конкурси, благодійні акції, які сприяють духовному розвитку особистості, шанобливому ставленню до національно-культурних традицій, оволодінню народною мораллю, етикою, культурою.

Як бачимо, комунальна установа «Гадяцький Будинок дитячої та юнацької творчості» Гадяцької міської ради – осередок всестороннього розвитку дітей, відпрацьована система роботи гуртків різних напрямів. Це центр естетичного, екологічного, науково-технічного виховання з проведенням державних свят, участю у Всеукраїнських акціях та обласних конкурсах. Тут неабияке значення приділяється вивченню традицій українського народу, рідного краю, вивчається його минуле та закладається фундамент майбутнього. Особливо у наш непростий час.

Педагоги закладу постійно працюють над вдосконаленням форм та методів роботи в умовах позашкільця. Однією з вдалих форм роботи є виставки: колективні, тематичні, індивідуальні; виставки на рівні закладу, на рівні міста, області та на Всеукраїнському рівні. Особливо люблять наші вихованці індивідуальні виставки робіт, де кожен може повністю продемонструвати свої творіння. Такі виставки відзначають розмаїття технік, які щорічно вводяться в практику закладу. Ось і нещодавно у приміщенні БДЮТу проходила виставка робіт гуртківців «Дивинки осені», яка не лише показала зразки природи, котрі можуть здивувати своїм виглядом, а і вміння дітей побачити красу та неординарність в звичайних дарунках природи, власними руками за допомогою фантазії створити шедевр, здатний здивувати кожного відвідувача цієї незвичної виставки. А ще у приміщенні БДЮТу обладнана постійно

діюча виставкова кімната – свідок творчості колективу та неабияких умінь-здобутків гуртківців.

З року в рік зростає майстерність наших дітей, котрі опановують усе нові і нові техніки декоративного мистецтва, вчать бачити і творити красу. Лише за останні 2 роки діти опанували роботу з папером, частково - соломкою, вишивку бісером та стеклярусом, виготовлення в'язаних квітів та м'яких іграшок спицями і гачком. Наші вихованці – учасники конкурсів, змагань, виставок дитячої творчості різних рівнів, де показують досить високий рівень майстерності, про що свідчать численні нагороди. Ось лише один момент. Щорічно у травні місяці відзначається на рівні громади свято юних обдарувань. Діток, котрі здобули перемогу у конкурсах різних рівнів запрошують на сцену кіноконцертного залу «Дружба» для вручення нагород та премій на святі «Юні обдарування Гадяччини». Звичайно, минулого року відбутися цій події завадили карантинні обмеження, нинішнього року – воєнні дії. Проте всім переможцям відділом освіти за кошти міської ради були вручені премії за значні досягнення у різних видах діяльності. А це не багато-немало минулого року вихованці здобули 71 перемогу, нинішнього року трішки менше із-за відміни значної частини заходів – 39 перемог. Всі діти брали участь у різних заходах обласного та всеукраїнського рівнів різних напрямів діяльності, проте всіх їх об'єднала любов до творчості, до краси, прагнення нових здобутків та підкорення нових вершин: Всеукраїнський гуманітарний конкурс «Космічні фантазії», Всеукраїнський конкурс «За нашу свободу», Всеукраїнський конкурс з початкового технічного моделювання, відкритий регіональний онлайн-конкурс дитячої творчості «Дивосвіт» обласний заочний конкурс з початкового технічного моделювання, обласний конкурс з образотворчого мистецтва «Барвисте перевесло» серед вихованців закладів позашкільної освіти, обласний конкурс вихованців гуртків художньо-технічного профілю «Візерунки фантазій», обласний заочний конкурс «Космічні фантазії» - далеко неповний перелік конкурсів, в яких здобули перемогу наші вихованці.

Але всі ці здобутки стали можливими лише завдяки необмеженому творчому потенціалу цілого колективу закладу. Адже творчого вихованця може виплекати лише творча особистість. Тому у практику роботи щорічно вводяться нові форми роботи, пропагуються нові, запозичені та дещо призабуті техніки декоративного мистецтва: орігамі, лялька-мотанка, текстильна лялька, штучна квітка канзаші, витинанка, торцювання, квілінг, пейп-арт, батик, ізонитка, топіарій, робота з бісером в техніці бонсай, робота із вторинною сировиною, із солоним тістом, пап'є-маше, соломкою та холодним фарфором... До речі, майже кожен із працівників закладу володіє в певній мірі кожною із технік, оскільки у закладі часто проводяться відкриті заняття, майстер-класи із обміну досвідом, виставки-звіти роботи кожного керівника гуртка та його вихованців, частими гостями закладу є студенти Гадяцького коледжу культури та мистецтв ім. І. П. Котляревського, котрі щорічно проходять практику при нашому закладі.

Значні зміни внесено було в освітній процес в зв'язку із карантинними обмеженнями та введенням у країні воєнного стану: керівники гуртків проводили заняття з використанням дистанційних технологій, що знайшло відображення у мережі Facebook на сторінці КУ «Гадяцький Будинок дитячої та юнацької творчості» Гадяцької міської ради, сайті закладу. Згідно розкладу занять там регулярно висвітлювалися заняття, майстер-класи для навчання онлайн. Звичайно, під час дистанційного навчання відмічалися негативні сторони такі як: неякісний доступ до Інтернету; молодша вікова категорія школярів не завжди мала змогу доступу до технічного забезпечення навчального процесу без дорослих, тому робота керівників гуртків деколи зводилася до індивідуальної роботи в позанавчальний час; різний рівень користування комп'ютерами, смартфонами та планшетами в учасників освітнього процесу. Позитивними сторонами навчання із використанням дистанційних технологій для дітей були значні резерви для розвитку творчого потенціалу вихованців: керівник надає дитині можливість виготовити виріб за відеоматеріалами, проте внести зміни, декорувати, навіть змінити призначення

виробу дитина повинна сама, задіюючи власні можливості та творчі задатки; для педагогічних працівників – це вміння монтувати відеоматеріали в різних програмах (InShot, Movavi...), робота на платформі Zoom, Sway, поглиблення знань з цифрової грамотності всіх членів колективу.

Якщо коротко, то можна зазначити основні напрями формування творчої особистості кожного члена педагогічної спільноти закладу, за якими стоїть постійна кропітка наполеглива праця:

- організація педагогічної лабораторії для молодих педагогів;
- проведення та відвідування засідань методичних об'єднань (спільнот) відділів;
- обговорення питань методичної та практичної діяльності, якісних показників праці на засіданнях педагогічної ради та нарад при директорові;
- обмін досвідом роботи через проведення та взаємовідвідування відкритих занять керівниками гуртків;
- запровадження нових технік декоративного мистецтва: робота із гофрованим папером (гофротрубочки), плетіння із газетної лози, філігрань із джгута, шебі-шик;
- поповнення новими зразками виставкової кімнати;
- обладнання тематичних виставок-звітів дитячої творчості серед вихованців;
- накопичення освітньо-методичних матеріалів у гурткових кімнатах: нових зразків виробів, схем, роздаткових матеріалів, посібників з досвіду роботи;
- популяризація роботи БДЮТу через Інтернет-ресурс: слайд-шоу про гурткову роботу, відео-заняття;
- атестація педагогічних працівників;
- щорічне підвищення кваліфікації при Полтавській академії неперервної освіти імені М.В. Остроградського та освітніх платформах: ТОВ EdEra (ЕДЮКЕЙШНАЛ ЕРА), платформі масових відкритих онлайн-курсів Prometheus, ТОВ «На Урок»;
- участь у традиційних педагогічних конкурсах:

- Всеукраїнський конкурс педагогічної майстерності «Джерело творчості»;
- обласний конкурс на кращі методичні матеріали «Мозаїка творчої майстерності»;
- у традиційному обласному конкурсі мініатюр серед педагогів декоративно-ужиткового та образотворчого мистецтва позашкільних навчальних закладів брали участь у 2021 році 7 керівників гуртків: Шимка Т. В. «На щастя, на долю...», Грома О. В. «Лялька-мотанка – прадавній сакральний оберіг українців», Горова Т. М. «Символіка оберегів та їх значення», Іващенко Л. І. «Обереги – наші прадавні добрі символи-захисники», Білоцерківець Є. М. «Слов'янські сімейні обереги», Бездудна Н. В. «Прадавня символіка української писанки», Ілляшенко Н. І. «Українські дівочі обереги». За результатами конкурсу дипломами III ступенів ОЦЕВУМ були нагороджені Грома О. В. та Шимка Т. В. У 2022 році також готують роботи на обласний конкурс 9 педагогів;
- Харагай Н. В. у 2022 році отримала Гран-Прі у VII Всеукраїнському дистанційному конкурсі «Золотава осінь» в номінації «Декоративно-ужиткове мистецтво»;
- у всеукраїнському конкурсі «Битва жанрів» у 2022 році у 2022 році призові місця посіли керівники гуртків Грома О. В., Харагай Н. В. та Шимка Т. В.

Колектив комунальної установи «Гадяцький Будинок дитячої та юнацької творчості» Гадяцької міської ради завжди знаходиться у пошуку нових форм, методів, впровадження інновацій у освітній процес. Ініціатива, творчість, нестримна енергія кожного працівника закладу робить життя вихованців цікавим, змістовним, сповненим вражень. А ще вміння кожного педагога реагувати на виклики сьогодення: в часи пандемії – опанування основами дистанційного навчання; в умовах збройної агресії російської федерації – надання якісної позашкільної освіти усім бажаючим та психологічна

підтримка кожної дитини на основі досвіду використання дистанційних технологій. В життя колективу міцно ввійшли майстер-класи, відео заняття, акції, волонтерство... Звичайно, частково ми користуємося рекомендованими Міністерством освіти і науки України зразками занять державних центрів позашкілля, але у кожного із наших педагогів є свій власний досвід, тому в значній мірі освітній процес нашого закладу будується на використанні власних відеоматеріалів. У тому, що кожен керівник дитячого колективу особисто звертається у відео заняттях до вихованців з найкращими побажаннями, пропонує дітям переглянути матеріали, виконати певну роботу, задати запитання, обговорити проблему у Viber-групах, контролювати зворотній зв'язок, є багато плюсів. Адже дітям у цей важкий час так потрібна підтримка саме близьких людей, добра порада, гарне слово, позитивні емоції і впевненість у нашій Перемозі. А ще – відчуття причетності до подій у колективі та країні: збір гуманітарної допомоги, перерахунок коштів на потреби ЗСУ, виготовлення маскувальних сіток ... Напередодні Великодня працівники закладу разом із вихованцями організували ярмарок-продаж власноруч виготовлених святкових сувенірів та подарунків. Всі залучені від продажу кошти направлені на спеціальний рахунок для підтримки військових. До нашої позашкільної родини можуть долучатися всі бажаючі, але особливу увагу приділяємо діткам, котрі змушені були залишити власні домівки і проживають на нашій рідній Гадяччині. Це дуже важливо, бо наші заняття є для них організованим відпочинком, сприяють реалізації їх як особистостей в улюбленій діяльності, є допомогою у духовному творчому самовдосконаленні, відновлюють рівновагу, налаштовують на позитивне світосприйняття. 16 жовтня також планується проведення благодійної виставки-продажу сувенірної продукції, виготовленої членами колективу. Кошти також будуть перераховані на потреби ЗСУ.

Ми відкриті до спілкування:

сайт <https://hadiachbdut.wixsite.com/my-site>

<https://m.facebook.com/groups/1704246253199774/>

До всього треба доторкнутися душі:
Корінням – в землю, крилами – у небо.
Де вічний пошук, – там нема межі,
Там вічний рух – життя потреба.

Саме цими словами якнайповніше розкривається життєве кредо колективу комунальної установи «Гадяцький Будинок дитячої та юнацької творчості» Гадяцької міської ради - постійний рух вперед, що є нагальною потребою дітей та педагогів на шляху творчого пошуку, досягнення суттєвих результатів, використання унікальних можливостей позашкільної освіти, де створено особливі умови, в яких кожна особистість прагне максимальної реалізації творчих сил і здібностей.

ВИСНОВОК

У наш стрімкий час позашкільна освіта потребує докорінних змін: оновлення змісту, розвитку нових технологій, пошук нових форм та методів роботи, щоб в повній мірі забезпечити виконання завдань, покладених державою на позашкілля. Лише творча особистість спроможна створювати, управляти, пропонувати нові теорії, нові технології, нові напрямки розвитку, знаходити шляхи виходу зі складних нестандартних ситуацій. Тому забезпечення кожній людині можливості використання свого творчого потенціалу є одним із пріоритетних завдань як загальноосвітніх, так і позашкільних закладів.

Позашкільна діяльність сьогодні розглядається як важливий фактор найповнішого розкриття здібностей школярів та розв'язання різноманітних освітніх проблем, створення цілісної системи пошуку та виховання творчо обдарованої особистості. Тобто, позашкільні заклади найдієвіше впливають на безперервне і свідоме духовне вдосконалення і самовизначення дітей.

Заняття в позашкільних закладах, будучи необов'язковими, природно “добудовують” незаповнені проміжки соціального становлення особистості. Свобода і можливість вибору улюблених занять у позашкільних закладах

благотворно впливає на молодших школярів. При цьому організація діяльності дітей у формі дозвілля сприяє вільному спілкуванню у середовищі ровесників, з якими дитина вважає себе найтісніше пов'язаною і авторитет яких для неї безперечний. У той же час, переживання успіху викликає позитивне ставлення до творчої діяльності, сприяє набуттю певного життєвого досвіду, навичок самостійної діяльності і поведінки, тобто поступово здійснюється становлення тих властивостей і якостей, які є складовими творчої особистості.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про позашкільну освіту» від 22.06.2000 № 1841-III (зі змінами).
2. Положення про позашкільний навчальний заклад.
3. Анджейчак А. Психолого-педагогічні умови формування творчої особистості дитини в освітньо-виховних закладах // Обдарована дитина. - 2000. - №5. - С.8-13.
4. Барко В., Панок В., Лазаревський С. Психолого-педагогічна діагностика творчого потенціалу особистості учня в навчально-виховному процесі: Методичні рекомендації. - Тернопіль, 2000. - 85 с.
5. Барко В. Як визначити творчі здібності дитини? – К.: Україна, 1991. – 49 с.
6. Волкова Н. П. Педагогіка. – К.: Академія, 2002.– 575 с.
7. Гурець Н. Т. Педагогічні умови розвитку творчої активності молодших школярів у гуртковій роботі: Автореф. дис. на здоб. наук. ступ. канд. пед. наук/ Харківський держ. пед.університет ім. Г. С. Сковороди – Харків, 1994. - 25 с.
8. Лук А. Психологія творчості. – Львів: Наука, 1978. – 125 с.
9. Основи психології. Підручник (за заг. ред. О. В. Киричука, В. А. Роменця) - Вид 5-е, К, Либідь, 2002
10. Сущенко Т. І. Позашкільна педагогіка: Навчальний посібник. – К., 1996, 143с.